

8a.5. Stand van zaken voorbereiding werving nieuwe leden VNG bestuur en commissies na de raadsverkiezingen

Bijlage bij ledenbrief 16 december 2021: “Uitnodiging Extra ALV 13 januari 2022”

TIJDPAD KANDIDAATSTELLINGSPROCEDURE, VOORBEREIDING EN INTRODUCTIE

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding met overzicht mijlpalen periode juli 2021-ALV najaar 2022**
- 2. Bezetting huidige VNG bestuur en commissies tot 1 september 2022**
- 3. Kandidaatstellingsprocedure en samenstelling Voordrachtscommissie**
- 4. Voorbereiding en introductie bestuur en commissies**
- 5. Tijdpad kandidaatstellingsprocedure april 2022-ALV najaar 2022**

1. Inleiding met overzicht mijlpalen periode juli 2021-ALV najaar 2022

Geen wijzigingen in de kandidaatstellingsprocedure rond de raadsverkiezingen

Bijna vier jaar geleden gaf Wim Deetman in zijn rapport “De Vierde Dimensie” aan dat zijn evaluatieonderzoek geen aanleiding geeft voor aanpassing van de wijze waarop bestuur en commissies worden samengesteld. Ook de evaluatie door het VNG bestuur van de huidige bestuursperiode (september 2018-juli 2021) heeft niet geleid tot wijzigingen in de formele kandidaatstellingsprocedure voor VNG bestuur en commissies. De statutaire kandidaatstellingsprocedure is dan ook ongewijzigd gebleven. Dat betekent dat na de raadsverkiezingen van maart 2022 alle vacatures in VNG bestuur en commissie worden opengesteld, uitgezonderd de posities van voorzitter en vicevoorzitter en een deel van de leden van de commissie Europa & Internationaal (vanwege de afwijkende termijnen van het lidmaatschap van Europese en internationale delegaties).

In de evaluatie van het bestuur zijn eveneens geen voorstellen gedaan voor wijziging van de indeling/taakverdeling van de VNG commissies. Dat betekent dat straks de vacatures in het bestuur en de huidige elf commissies (inclusief colleges) worden opengesteld.

Tijdpad kandidaatstellingsprocedure

Begin juli 2018 heeft het VNG bestuur op voordracht van de onafhankelijke Voordrachtscommissie (voorzitter Paul Depla) waarnemers benoemd in alle opengestelde vacatures. In de Buitengewone ALV in het najaar van 2018 volgde toen definitieve benoeming. Dat betekende dat bestuur en commissies in september in de nieuwe samenstelling aan de slag konden gaan. Een vergelijkbaar tijdpad ligt ook nu voor de hand, waarbij het tempo van de collegeonderhandelingen een belangrijke factor is. Dit tempo zal immers bepalen uit hoeveel gemeenten straks in het voorjaar tijdig vertegenwoordigers beschikbaar zijn. Als de trend van langduriger collegeonderhandelingen doorzet, zou kunnen worden gekozen voor uitstel van benoeming van waarnemers in bestuur en commissies van juli tot eind augustus/begin september 2022.

In deze notitie volgt een toelichting op de kandidaatstellingsprocedure en de voorbereiding en introductie van bestuur en commissies.

Ten behoeve van het overzicht volgen hier eerst schematisch de belangrijkste stappen (een gedetailleerder tijdspad vindt u in paragraaf 4).

Tijdstip/periode	Actie	Stappen
September-december	Evaluatie huidige periode door bestuur en commissies	Een standaard vragenlijst voor alle commissie, gevolgd door mondelinge bespreking Bespreking van opbrengst evaluatie commissies door bestuur (december)
Januari-april 2022	Profielchetsen voor nieuwe bestuur en iedere commissie (vaststelling bestuur april)	Vorbereiding concept-profielchetsen Bespreking profielchetsen commissies Vaststelling profielchetsen
April-juli	Kandidaatstellingsprocedure (onder voorbehoud van tempo college-onderhandelingen)	Openstelling (april-juni) Raadpleging provinciale afdelingen, netwerken en beleidsdirecties (juni) Selectie door Voordrachtscommissie (begin juli) Benoeming waarnemers per 1 september (medio juli) Bekendmaking aan de leden via ledenbrief (medio juli)
Mei-september	Vorbereiding en introductie nieuwe bestuur en commissies	Introductiepakket met algemene info en specifieke info per commissie (mei-juli) Kennismakingsgesprekken door commissiesecretarissen (juli-september)
September	Start nieuwe bestuur en commissies	Introductiedag bestuur en alle commissies (9 september)
November	Formele benoeming leden bestuur en commissies in ALV najaar 2022	Opening van mogelijkheid tot stellen andere kandidaten (vijf weken vóór de ALV) Benoeming leden bestuur en commissies door ALV

2. Bezetting huidige VNG bestuur en commissies tot 1 september 2022

Continuïteit bezetting bestuur en commissies in periode tot 1 september 2022

Het nieuwe bestuur en de nieuwe commissies zullen naar verwachting van start gaan vanaf 1 september 2022. Om bestuur en commissies tot dat moment zo compleet mogelijk te houden bepalen de Statuten dat de benoemingstermijn van de huidige leden van het bestuur en de commissies pas eindigt op het moment dat hun opvolgers zijn benoemd. Daarbij kunnen vertrekkende demissionaire wethouders en raadsleden lid van bestuur en commissies blijven totdat zij niet langer een functie in het lokaal bestuur bekleden. Burgemeesters, secretarissen en griffiers blijven sowieso aan totdat een opvolger is benoemd.

Daarnaast heeft het bestuur besloten om in het najaar van 2021 geen nieuwe formele vacatureronde meer te houden, maar om bij nieuwe vacatures in bestuur en commissies tussentijds "tijdelijke

adviseurs” in bestuur en commissies te benoemen. Dat gebeurt via een korte informele procedure, waarbij de Voordrachtscommissie aan het bestuur voorstellen voorlegt voor de invulling van vacatures met tijdelijke adviseurs. In juni en september zijn de eerste twee informele rondes gehouden.

Met het zo lang mogelijk actief laten blijven van wethouders en raadsleden die na de raadsverkiezingen afscheid nemen en het invullen van nieuwe vacatures met tijdelijke adviseurs, wordt de continuïteit van het werk van bestuur en commissies in het “stadhouderloze tijdperk” zo goed mogelijk geborgd.

3. Kandidaatstellingsprocedure

Samenstelling onafhankelijke Voordrachtscommissie (oktober 2021)

Uitgangspunten

Statutair is een onafhankelijke Voordrachtscommissie verantwoordelijk voor het opstellen van een enkelvoudige voordracht voor de invulling van vacatures in VNG bestuur en commissies. In deze Voordrachtscommissie zijn alle (beroeps)doelgroepen van de VNG vertegenwoordigd en is de algemeen directeur qualitate qua lid van de Voordrachtscommissie. Het VNG bestuur benoemt de leden van de Voordrachtscommissie op voordracht van de algemene directie. De leden van de Voordrachtscommissie worden benoemd voor een periode die eindigt in december van het jaar van de raadsverkiezingen. Gedachte daarachter is dat steeds een ervaren Voordrachtscommissie de grote vacatureronde na de raadsverkiezingen voor haar rekening neemt.

Vacature door terugtreden Paul Depla als voorzitter Voordrachtscommissie

Paul Depla heeft besloten om terug te treden als voorzitter van de Voordrachtscommissie. De algemene directie van de VNG heeft inmiddels Rene Verhulst, de huidige vicevoorzitter van de Voordrachtscommissie, bereid gevonden om het voorzitterschap op zich te nemen. Daarmee krijgt de Voordrachtscommissie een ervaren voorzitter om de grote vacatureronde na de raadsverkiezingen voor haar rekening te nemen. In de Voordrachtscommissie ontstond hiermee een vacature voor een burgemeester, tevens vicevoorzitter van de commissie. Op 28 oktober jl. heeft het VNG bestuur, in deze vacature benoemd.

De Voordrachtscommissie bestaat daarmee uit:

- René Verhulst, voorzitter (burgemeester Ede)
- Jannewietske de Vries, vicevoorzitter (burgemeester Súdwest Fryslân)
- Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland)
- Pim van Vliet (secretaris Leiden)
- Menno Huisman (griffier Den Helder)
- Falco Hoekstra (raadslid Heerhugowaard)
- Leonard Geluk (algemeen directeur VNG).

Profielschetsen voor nieuwe VNG bestuur en commissies (januari-april 2022)

Als uitgangspunt voor de kandidaatstellingsprocedure bereiden de verschillende commissies en het VNG bestuur profielschetsen voor, waarin de belangrijkste thema's voor de komende periode en de vereisten voor nieuwe leden worden opgenomen. Het VNG bestuur stelt uiterlijk in zijn vergadering van april 2022 de definitieve profielschetsen vast. Daarna kunnen de vacatures worden opengesteld. De onafhankelijke Voordrachtscommissie is verantwoordelijk voor de selectie van kandidaten.

Het VNG bestuur heeft alleen een formele rol en heeft geen afwijkingsbevoegdheid ten opzichte van de voordracht van de Voordrachtscommissie.

Procedure voor benoeming waarnemers in VNG bestuur en commissies (april-juli 2022)

Na het volgen van de statutair voorgeschreven procedure (*zie tijdpad hierna*) is het de bedoeling dat het VNG bestuur begin juli 2022 waarnemers benoemd op voordracht van de Voordrachtscommissie. Hiervoor is gekozen gelet op de ervaringen na eerdere raadsverkiezingen. De ALV van juni komt in de praktijk te vroeg om op dat moment reeds de meer dan 240 nieuwe leden van bestuur en commissies formeel te kunnen benoemen. Dat is onder meer het gevolg van de statutaire procedure rond tegenkandidaatstelling, die vijf weken in beslag neemt. Daarnaast is niet realistisch dat kandidaten zich medio mei moeten aanmelden. Het is vrijwel zeker dat in veel gemeenten de coalitieonderhandelingen dan nog lopen.

Aandacht voor vertegenwoordigers lokale partijen

In 2014 en 2018 is met de "Scoutingscommissie lokale partijen" onder leiding van Marco Pastors extra aandacht uitgegaan naar het werven van vertegenwoordigers van lokale partijen. Dat heeft bijgedragen aan een verdubbeling van het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen in bestuur & commissies van 10% naar 20% in 2014 en een verdere groei van 20% naar 25% in 2018. Ook in deze kandidaatstellingsprocedure zullen wij een beroep doen op de scoutingscommissie om deze doelgroep te benaderen. Een belangrijke verbindingspersoon hierbij is Simon Fortuyn, wethouder Lansingerland, die lid is van zowel de scoutingscommissie als de Voordrachtscommissie.

3. Voorbereiding en introductie bestuur en commissies

Introductie en kennismaking

Voorafgaand aan de start van bestuur en commissies in september zullen de zomermaanden worden benut voor introductie en kennismaking. Naast de profielschetsen voor bestuur en commissies worden door het VNG bureau ook overdrachtdossiers voorbereid. In de zomer ontvangen de benoemde waarnemers een breder introductiepakket dat bestaat uit:

- algemene informatie (organisatie en werkwijze)
- specifieke informatie per commissie (beleidsinhoudelijk).

Daarnaast voeren de commissiesecretarissen kennismakingsgesprekken met nieuwe commissieleden en is er op 9 september 2022, de eerste vergadering na de zomer, een introductiedag voor het bestuur en alle commissies. Over een mogelijk trainingsaanbod aan nieuwe bestuurs- en commissieleden wordt nog nagedacht.

4. Voorlopig tijdspad selectie en voorbereiding bestuur en commissies 2022

Onderstaand tijdspad gaat uit van benoeming van waarnemers door het VNG bestuur begin juli 2022. De procedure voor het stellen van andere kandidaten volgt voorafgaand aan de formele besluitvorming in de najaars ALV. Vijf weken voor deze ALV wordt de mogelijkheid geopend om nieuwe kandidaten te stellen. Het is dan ook mogelijk dat in deze ALV andere kandidaten worden gekozen en eerder benoemde waarnemers daarvoor moeten wijken.

Onderstaande tijdsbalk is conform de vereisten in Statuten en Huishoudelijk Reglement.

- **Januari-april 2022: voorbereiding profielschetsen VNG bestuur en commissies**

Voor het VNG bestuur en per commissie wordt een profielschets gemaakt. Daarin wordt aangegeven op welke thema's/portefeuilles de commissie zich richt, hoeveel leden er per thema/portefeuille moeten worden geworven en wat van de leden wordt verwacht. De VNG Agenda is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

- **16 maart 2022 (woensdag): raadsverkiezingen**

- **21 april 2022 (donderdag): Vaststelling profielschetsen voor bestuur en commissies in de bestuursvergadering**

- **22 april 2022 (vrijdag): Openstelling vacatures o.b.v. profielschetsen**

Statuten geven geen tijdstip voor openstelling van vacatures. Openstelling op 22 april geeft kandidaten zes weken de tijd om zich aan te melden voor vacatures.

- **2 juni 2022 (donderdag): Uiterlijke termijn voor aanmelding kandidaten**

Hierna vinden de volgende activiteiten plaats:

1. Voordrachtscommissie krijgt een overzicht van de kandidaten
2. provinciale afdelingen en andere netwerken hebben twee weken de tijd om, aan de hand van een overzicht van de kandidaten uit hun provincie, hun voordracht aan de adviescommissie op te stellen
3. Voordrachtscommissie komt bijeen om haar voordracht op te stellen
4. bestuur benoemt waarnemende leden bestuur en commissies..

- **7 juni 2022 (dinsdag): Integrale kandidatenlijst naar Voordrachtscommissie + specifieke kandidatenlijsten naar provinciale afdelingen en netwerken**

Provinciale afdelingen, doelgroepenverenigingen (NGB, Wethoudersvereniging, VGS, VvG en Raadslid.Nu) en gemeentelijke netwerken (G4, G32, M50 en P10) ontvangen overzichten van

de kandidaten uit hun specifieke achterban. Zij hebben twee weken de tijd om hun aanbevelingen aan de Voordrachtscommissie op te stellen.

- **21 juni 2022 (dinsdag): Deadline voor aanlevering aanbevelingen provinciale afdelingen, netwerken (G4, G32, M50, P10) én directeurs beleid**

Deze netwerken hebben een overzicht ontvangen van alle kandidaten uit hun achterban en stellen op basis daarvan hun aanbevelingen op aan de Voordrachtscommissie.

- **30 juni – 1 juli 2022 (donderdag-vrijdag): Vergadering Voordrachtscommissie**

De Voordrachtscommissie stelt haar enkelvoudige voordracht vast. Alle kandidaten ontvangen bericht of zij wel of niet worden voorgedragen door de Voordrachtscommissie.

- **8 juli 2022 (vrijdag): Bekendmaking waarnemende leden bestuur en commissies**

In een ledenbrief wordt bekendgemaakt welke waarnemers door het bestuur zijn benoemd. Voorafgaand aan de najaars ALV van 2 december 2022 wordt de mogelijkheid geopend tot het stellen van andere kandidaten. De leden stemmen in de najaars ALV over kandidaten en eventuele andere kandidaten.

- **Juli-september: Kennismaking en introductie bestuur en commissies**

In juli ontvangen de benoemde waarnemers een breder introductiepakket dat bestaat uit algemene informatie (organisatie en werkwijze) en specifieke informatie per commissie (beleidsinhoudelijk)

De commissiesecretarissen voeren kennismakingsgesprekken met nieuwe commissieleden.

- **9 september (vrijdag): Introductiedag nieuwe bestuur en commissies**

Na de zomer wordt opnieuw een introductiedag georganiseerd voor het bestuur en alle commissies, waarbij bestuur en de verschillende commissies ook alle hun eerste vergadering hebben.